

Εκούσια και ακούσια πνευματική σχιζοφρένεια

[Ορθοδοξία](#) / [Πνευματική ζωή](#)

[π. Ανδρέας Αγαθοκλέους](#)

Η σχιζοφρένεια, κατά το λεξικό, είναι «κατηγορία ψυχωτικών διαταραχών με κύρια συμπτώματα τις αυταπάτες και τις ψευδαισθήσεις, την απώλεια επαφής με την πραγματικότητα»[\[1\]](#).

Χρησιμοποιώντας τον όρο «πνευματική σχιζοφρένεια», δηλώνουμε την αυταπάτη και την ψευδαίσθηση μιας πνευματικής ζωής. Ο άνθρωπος, δηλαδή, πιστεύει ότι είναι κάτι που στην πραγματικότητα δεν είναι. Πιστεύει π.χ. ότι είναι ταπεινός, έχει την αγάπη του Χριστού, θυσιάζεται για τους άλλους, υπομένει στις δοκιμασίες. Όταν όμως συμβεί, μέσα από τα γεγονότα της ζωής, ν'αποδείξει στην πράξη αυτό που πιστεύει ότι έχει, φαίνεται η πραγματικότητα.

Στις περιπτώσεις αυτές αποκαλύπτεται η

πνευματική του κατάσταση που είναι, όντως, μια οδυνηρή ώρα. Οπότε, ή την σκεπάζει μέσα του, για να μην περάσει τον πόνο, ή την αποδέχεται και περνά στη μετάνοια, δηλαδή την αλλαγή, την προσπάθεια ν' αλλάξει.

Την αποκάλυψη της πραγματικής μας πνευματικής κατάστασης την κάνουν οι περιστάσεις της ζωής, οι γύρω μας με τις αναπηρίες και τα εξογκώματα του εαυτού τους, αλλά, πιο συγκεκριμένα, μπορεί να την κάνει ο πνευματικός μας ιατρός, ο πνευματικός μας πατέρας, στο σημείο, βέβαια, που τον εμπιστευόμαστε, τον υπακούουμε και θέλουμε τη θεραπεία μας. Τότε το άγιο Πνεύμα, ένεκα της δικής μας επιθυμίας του «ακούσαι λόγον Κυρίου», θα τον φωτίσει να μας πει τα αναγκαία για μας.

Υπάρχει και μια άλλη «πνευματική σχιζοφρένεια», όχι σκόπιμα και με τη θέλησή μας, όπως περιγράφεται πιο πάνω, αλλά ένεκα της αδυναμίας μας ν' απαλλαγούμε από τον κακό εαυτό μας, που κουβαλούμε ως «τέκνα του πρώτου Αδάμ». Είναι η κατάσταση που περιγράφει ο Απόστολος Παύλος για τον εαυτό του, που εκφράζει λίγο - πολύ όλους. Γράφει: «Δεν ξέρω ουσιαστικά τι κάνω· δεν κάνω αυτό που θα' θελα να κάνω, αλλά αντίθετα, ό,τι θα' θελα να αποφύγω» (Ρωμ. 7,15). Και καταλήγει: «η πείρα δείχνει ότι, ενώ θέλω να κάνω το καλό, οι πράξεις μου δείχνουν πως κάνω το κακό. Εσωτερικά συμφωνώ και χαίρομαι με όσα λέει ο νόμος του Θεού. Διαπιστώνω όμως πως η πράξη μου ακολουθεί έναν άλλο νόμο, που αντιστρατεύεται το νόμο με τον οποίο συμφωνεί η συνείδησή μου: είναι ο νόμος της αμαρτίας που κυριαρχεί στην ύπαρξή μου και με κάνει αιχμάλωτό της. Τι

δυστυχισμένος, αληθινά που είμαι! Ποιος μπορεί να με λυτρώσει από την ύπαρξη αυτή, που έχει υποταχτεί στο θάνατο; Ας ευχαριστήσουμε το Θεό που το έκανε αυτό, με το σωτήριο έργο του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Άρα, λοιπόν, εγώ ο ίδιος, ενώ συμφωνώ θεωρητικά με το νόμο του Θεού, στην πράξη είμαι υποταγμένος στο νόμο της αμαρτίας». (Ρωμ. 7, 21-25)

Η ελπίδα μας βρίσκεται όχι στον εαυτό μας, που εκούσια ή ακούσια ζει την «πνευματική του σχιζοφρένεια», αλλά στο Χριστό που νίκησε, με τη ζωή και το θάνατό του, κάθε μορφή θανάτου και μας έδωσε πρότυπο ζωής τον εαυτό Του. Αυτό, όμως, δεν μαθαίνεται θεωρητικά αλλά στην πράξη με την προσπάθεια που κάνουμε να ενωθούμε μαζί Του μέσα από την τήρηση των εντολών Του και τη συμμετοχή μας στα μυστήρια.

Τότε, αρχίζει ν' ανατέλλει η ζωή Του μέσα μας, να ισορροπούμε, να χαιρόμαστε τον εαυτό μας και τους γύρω μας, να γινόμαστε φυσιολογικοί, δηλαδή αληθινοί άνθρωποι – εικόνες Θεού, όπως είναι οι άγιοι.

[1]Ακαδημία Αθηνών, Χριστικό λεξικό της Νεοελληνικής γλώσσας, Αθήνα 2014.

<https://bit.ly/34RDtwU>